Štvrtok 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0392

Vykonávanie požiadaviek EÚ na výmenu daňových informácií

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. septembra 2021 o vykonávaní požiadaviek EÚ na výmenu daňových informácií: pokrok, získané poznatky a prekážky, ktoré treba prekonať (2020/2046(INI))

(2022/C 117/13)

Európsky parlament,

— so zreteľom na články 4 a 14 Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ),

— so zreteľom na články 113 a 115 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),

— so zreteľom na smernicu Rady 2011/16/EÚ z 15. februára 2011 o administratívnej spolupráci v oblasti daní a zrušení smernice 77/799/EHS ([1]) (DAC),

— so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1286/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa stanovuje akčný program na zlepšenie fungovania daňových systémov v Európskej únii na obdobie rokov 2014 – 2020 (Fiscalis 2020) a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1482/2007/ES ([2]),

— so zreteľom na smernicu Rady 2014/107/EÚ z 9. decembra 2014, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní ([3]),

— so zreteľom na smernicu Rady (EÚ) 2015/2376 z 8. decembra 2015, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní ([4]),

— so zreteľom na smernicu Rady (EÚ) 2016/881 z 25. mája 2016, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní ([5]),

— so zreteľom na smernicu Rady (EÚ) 2016/2258 zo 6. decembra 2016, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o prístup daňových orgánov k informáciám získaným v rámci boja proti praniu špinavých peňazí ([6]),

— so zreteľom na smernicu Rady (EÚ) 2018/822 z 25. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o povinnú automatickú výmenu informácií v oblasti daní v súvislosti s cezhraničnými opatreniami podliehajúcimi oznamovaniu ([7]),

— so zreteľom na návrh Komisie z 15. júla 2020 na smernicu Rady, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ o administratívnej spolupráci v oblasti daní (DAC7) (COM(2020)0314),

— so zreteľom na závery Rady z 2. júna 2020 o budúcnosti administratívnej spolupráce v oblasti daní v EÚ,

([1]) Ú. v. EÚ L 64, 11.3.2011, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 25.
([3]) Ú. v. EÚ L 359, 16.12.2014, s. 1.
([4]) Ú. v. EÚ L 332, 18.12.2015, s. 1.
([5]) Ú. v. EÚ L 146, 3.6.2016, s. 8.
([6]) Ú. v. EÚ L 342, 16.12.2016, s. 1.
([7]) Ú. v. EÚ L 139, 5.6.2018, s. 1.

— so zreteľom na svoju pozíciu z 10. marca 2021 k návrhu smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ o administratívnej spolupráci v oblasti daní ([8]),

— so zreteľom na úvodné posúdenie vplyvu Komisie z 23. novembra 2020 týkajúce sa návrhu smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ, pokiaľ ide o opatrenia na posilnenie existujúcich pravidiel a rozšírenie rámca na výmenu informácií v oblasti daní tak, aby zahŕňal kryptoaktíva a elektronické peniaze,

— so zreteľom na správu Komisie z 18. decembra 2017 o uplatňovaní smernice 2011/16/EÚ o administratívnej spolupráci v oblasti priamych daní (COM(2017)0781),

— so zreteľom na správu Komisie zo 17. decembra 2018 o prehľade a posudzovaní štatistických údajov a informácií o automatických výmenách v oblasti priamych daní (COM(2018)0844),

— so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 12. septembra 2019 o hodnotení smernice Rady 2011/16/EÚ o administratívnej spolupráci v oblastí daní a zrušení smernice 77/799/EHS, (SWD(2019)0327),

— so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 03/2021 s názvom Výmena daňových informácií v EÚ: pevný základ, ale medzery vo vykonávaní,

— so zreteľom na svoje uznesenie z 26. marca 2019 o finančnej trestnej činnosti, vyhýbaní sa daňovým povinnostiam a daňových únikoch ([9]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie zo 7. mája 2020 o akčnom pláne v oblasti komplexnej politiky Únie na predchádzanie praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (C(2020)2800),

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 15. júla 2020 s názvom Akčný plán pre spravodlivé a jednoduché zdaňovanie na podporu stratégie obnovy (COM(2020)0312),

— so zreteľom na štúdiu s názvom Vykonávanie požiadaviek EÚ na výmenu daňových informácií, ktorú uverejnilo generálne riaditeľstvo pre parlamentné výskumné služby ([10]),

— so zreteľom na Akčný plán OECD na zabránenie narúšaniu základu dane a presunu ziskov (BEPS) z 19. júla 2013,

— so zreteľom na správu OECD z 9. decembra 2020 s názvom Peer review of the Automatic Exchange of Financial Account Information 2020 (Partnerské hodnotenie automatickej výmeny informácií o finančných účtoch za rok 2020),

— so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 18. septembra 2020 s názvom Účinné a koordinované opatrenia EÚ na boj proti daňovým podvodom, vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, praniu špinavých peňazí a daňovým rajom ([11]),

— so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku, ako aj na článok 1 ods. 1 písm. e) rozhodnutia Konferencie predsedov z 12. decembra 2002 o postupe schvaľovania vypracovania iniciatívnych správ a na prílohu 3 k tomuto rozhodnutiu,

— so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A9-0193/2021),

---

([8]) Prijaté texty, P9_TA(2021)0072.
([9]) Ú. v. EÚ C 108, 26.3.2021, s. 8.
([10]) Štúdia – Vykonávanie požiadaviek EÚ na výmenu daňových informácií, Európsky parlament, generálne riaditeľstvo pre parlamentné výskumné služby, riaditeľstvo pre posudzovanie vplyvu a európsku pridanú hodnotu, oddelenie hodnotenia ex post, 4. februára 2021.
([11]) Ú. v. EÚ C 429, 11.12.2020, s. 6.

Štvrtok 16. septembra 2021

A. keďže EÚ čelí nekalým alebo agresívnym daňovým praktikám, ako je skutočnosť, že členské štáty Európskej únie strácajú ročne 160 až 190 miliárd EUR ([12]) v dôsledku daňových únikov a presunov ziskov zo strany nadnárodných spoločností; keďže tieto straty majú značný rozsah vzhľadom na zdravotnú, sociálnu a hospodársku krízu, ktorej v súčasnosti Únia čelí a s ktorou bojuje; keďže daňovníci EÚ držali v roku 2016 v daňových rajoch 1,5 bilióna EUR, čo malo za následok priemernú stratu daňových príjmov v EÚ vo výške 46 miliárd EUR v dôsledku daňových únikov jednotlivcov ([13]); keďže tieto sumy predstavujú len časť všeobecného problému vyhýbania sa daňovým povinnostiam zo strany jednotlivcov a spoločností a táto hodnota sa nezákonne odpočítava z vnútroštátnych rozpočtov, a preto predstavuje dodatočnú záťaž pre daňovníkov, ktorí dodržiavajú predpisy;

B. keďže spolupráca medzi daňovými správami na úrovni EÚ, ako aj na celosvetovej úrovni sa v záujme účinnejšieho obmedzenia daňových únikov, vyhýbania sa daňovým povinnostiam a daňových podvodov v uplynulých rokoch výrazne zlepšila, a to najmä v dôsledku spoločného štandardu oznamovania G20/OECD schváleného v roku 2014;

C. keďže opakované odhalenia investigatívnych novinárov, ako sú škandály LuxLeaks, Panama Papers, Paradise Papers, cum-ex/cum-cum, a najnovšie odhalenia iniciatívy OpenLux prispeli k zvýšeniu informovanosti a prinútili EÚ k tomu, aby ďalej rozvíjala svoj súbor nástrojov proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, daňovým únikom a daňovým podvodom; keďže odhalenia iniciatívy OpenLux poukázali na potrebu toho, aby výmena daňových informácií bola kvalitnejšia a prinášala výsledky;

D. keďže smernica DAC, ktorá nadobudla účinnosť v januári 2013 a ktorá nahradila smernicu Rady 77/799/EHS o vzájomnej pomoci príslušných úradov členských štátov v oblasti priamych daní, stanovila pravidlá a postupy spolupráce medzi členskými štátmi pri výmene informácií medzi daňovými správami členských štátov, najmä pri automatickej výmene informácií o príjmoch a aktívach;

E. keďže smernica DAC bola následne päťkrát zmenená s cieľom postupne rozšíriť rozsah automatickej výmeny informácií o informácie o finančných účtoch a súvisiacich príjmoch (DAC2), cezhraničné záväzné stanoviská a záväzné stanoviská k stanoveniu metódy ocenenia (DAC3), správy podľa jednotlivých krajín predkladané nadnárodnými spoločnosťami (DAC4), s cieľom poskytnúť daňovým orgánom prístup k informáciám o skutočnom vlastníctve zhromaždeným podľa pravidiel boja proti praniu špinavých peňazí (DAC5) a nakoniec s cieľom rozšíriť rozsah automatickej výmeny informácií o cezhraničné opatrenia týkajúce sa daňového plánovania a zaviesť pravidlá povinného zverejňovania pre sprostredkovateľov (DAC6);

F. keďže ustanovenia automatickej výmeny informácií podľa DAC1 až DAC4 nadobudli účinnosť v období od januára 2015 do júna 2017 a je možné posúdiť ich prvotný vplyv, ale je ešte príliš skoro posúdiť vplyv ustanovení smerníc DAC5 a DAC6, ktoré nadobudli účinnosť až v januári 2018, resp. v júli 2020;

G. keďže Komisia navrhla ďalšie zmeny v júli 2020 s cieľom rozšíriť rozsah automatickej výmeny informácií okrem iného o informácie o príjmoch dosiahnutých prostredníctvom digitálnych platforiem (DAC7) a oznámila ďalšiu zmenu, ktorej cieľom je poskytnúť prístup k informáciám o kryptoaktívach (DAC8); keďže táto revízia by mohla byť príležitosťou na zlepšenie rámca pre výmenu informácií ako celku;

H. keďže Rada ukončila rokovania o niekoľkých revíziách smernice DAC vrátane najnovšieho návrhu smernice DAC7 bez zohľadnenia stanoviska Európskeho parlamentu, čím konala v rozpore so zásadou lojálnej spolupráce a úlohou Európskeho parlamentu v konzultačnom procese, ako sa uvádza v článku 115 ZFEÚ;

I. keďže ťažkosti, s ktorými sa Rada stretla pri schvaľovaní zlepšení navrhnutých Komisiou, neposkytujú dostatočné odpovede na globálne daňové otázky;

([12]) Dover, R. a kol.: „Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union, Part I: Assessment of the magnitude of aggressive corporate tax planning“ (Zavedenie transparentnosti, koordinácie a konvergencie do politík v oblasti dane z príjmu právnických osôb v Európskej únii, časť I: Posúdenie rozsahu agresívneho plánovania v oblasti dane z príjmu právnických osôb), Európsky parlament, generálne riaditeľstvo pre parlamentné výskumné služby, oddelenie pre európsku pridanú hodnotu, september 2015.

([13]) Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre dane a colnú úniu, dokumenty o zdaňovaní, pracovný dokument č. 76, Odhad medzinárodných daňových únikov zo strany jednotlivcov, september 2019, https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2019-10/2019-taxation-papers-76.pdf.

J. keďže pretrvávajú určité nezrovnalosti medzi medzinárodnými a európskymi normami, najmä pokiaľ ide o lehotu na oznámenie daňových informácií; keďže väčšina členských štátov poskytuje súhrnné informácie zo správ podľa jednotlivých krajín v rámci opatrenia č. 13 Akčného plánu BEPS;

K. keďže Únia podpísala dohody s tretími krajinami vrátane Andorry, Lichtenštajnska, Monaka, San Marína a Švajčiarska s cieľom zabezpečiť, aby sa s členskými štátmi vymieňali informácie rovnocenné smernici DAC2; keďže neskoršie verzie smernice DAC neboli predmetom podobných dohôd;

L. keďže o vykonávaní smerníc DAC1 až DAC4 sú verejne dostupné len veľmi obmedzené informácie, pričom takmer neexistujú kvantitatívne informácie o výmene informácií týkajúcich sa správ podľa jednotlivých krajín v rámci smernice DAC4, a keďže kvantitatívne informácie o vykonávaní smernice DAC na úrovni členských štátov sú zriedkavé;

M. keďže Európsky parlament plne dodržiava zásadu národnej daňovej suverenity;

N. keďže z dostupných informácií vyplýva, že výmena informácií podľa ustanovení smerníc DAC1 a DAC2 na účely automatickej výmeny informácií sa od začiatku ich nadobudnutia účinnosti výrazne zvýšila, a že členské štáty si od roku 2015 do polovice roku 2017 vymenili približne 11 000 správ, ktoré sa týkali takmer 16 miliónov daňovníkov a príjmov a/alebo aktív v hodnote viac ako 120 miliárd EUR v rámci ustanovení smernice DAC1, a od roku 2018 približne 4 000 správ o zhruba 8,3 milióna účtoch v celkovej hodnote takmer 2,9 bilióna v rámci smernice DAC2;

O. keďže ustanovenia o automatickej výmene informácií podľa smernice DAC3 viedli k významnému nárastu hlásených cezhraničných záväzných stanovísk a záväzných stanovísk k stanoveniu metódy ocenenia v porovnaní s predchádzajúcim obdobím, keď boli tieto informácie spoločne vymieňané len zriedka a len spontánne napriek tomu, že právne záväzná požiadavka na spoločnú výmenu mnohých cezhraničných záväzných stanovísk a záväzných stanovísk k stanoveniu metódy ocenenia platí od roku 1977, pričom v roku 2017 bolo hlásených 17 652 cezhraničných záväzných stanovísk/ záväzných stanovísk k stanoveniu metódy ocenenia v porovnaní s len 2 529 hláseniami v roku 2016, 113 hláseniami v roku 2015 a 11 hláseniami v roku 2014; keďže úspech nemožno merať len celkovým zvýšením oznámených cezhraničných záväzných stanovísk a záväzných stanovísk k stanoveniu metódy ocenenia, ako dokazujú odhalenia LuxLetters;

P. keďže je zodpovednosťou Európskeho parlamentu spoločne s Radou vykonávať politickú kontrolu nad Komisiou, ako je stanovené v zmluvách podľa článku 14 ZEÚ, a to aj nad jej politikou presadzovania a vykonávania, a keďže si to vyžaduje primeraný prístup k relevantným informáciám; keďže Komisia sa podľa článku 17 ods. 8 ZEÚ musí zodpovedať Európskemu parlamentu;

Q. keďže Komisia začala celkovo 73 postupov v prípade nesplnenia povinnosti najmä v dôsledku oneskorení v transpozícii smernice DAC zo strany členských štátov a k januáru 2021 naďalej prebiehajú dva takéto postupy; keďže oneskorená alebo nedostatočná transpozícia smernice DAC členskými štátmi odôvodňovali viaceré postupy v prípade nesplnenia povinnosti a tento scenár odôvodňuje postoj Európskeho parlamentu, aby Komisia prísne kontrolovala transpozíciu európskych právnych predpisov v oblasti daní, a najmä ustanovení smernice DAC;

R. keďže OECD vytvorila v roku 2014 globálny štandard pre automatickú výmenu informácií so svojim spoločným štandardom oznamovania (CRS) a viac ako 100 jurisdikcií na celom svete sa od roku 2021 zaviazalo k automatickej výmene informácií o finančných účtoch;

S. keďže Európsky parlament uznáva, že nemá legislatívu právomoc v oblasti priameho zdaňovania a má len obmedzenú legislatívnu právomoc v oblasti nepriameho zdaňovania;

T. keďže zároveň s rámcom DAC by sa mala venovať rovnaká pozornosť schopnosti a ochote daňových správ uľahčiť dodržiavanie predpisov a slúžiť záujmom daňovníkov;

U. keďže smernica o administratívnej spolupráci v oblasti daní musí byť nástrojom na posilnenie koordinovanej práce vnútroštátnych daňových správ, ale musí tiež zohľadniť také rozmery, ako napríklad: i) posilnenie zdrojov daňových správ (ľudské a finančné zdroje a infraštruktúra, najmä digitálna infraštruktúra); ii) ochrana práv daňovníkov, ako je ochrana údajov; iii) ochrana služobného a priemyselného tajomstva s vysokými štandardmi kybernetickej bezpečnosti v procese výmeny informácií; iv) zníženie administratívneho a byrokratického zaťaženia pre daňovníkov a spoločnosti; v) podpora vyšších výkonnostných noriem pre daňové správy s prísnejšími lehotami na splnenie európskych pravidiel; a vi) ochrana konkurencieschopnosti našich spoločností jednoduchšími a rýchlejšími spôsobmi zabezpečenia súladu s administratívnymi požiadavkami;

V. keďže hospodárska kríza spôsobená pandémiou ochorenia COVID 19 si vyžiadala obrovské fiškálne a rozpočtové snahy vlád, a to aj vo forme pomoci spoločnostiam; keďže príjemcovia takejto podpory musia plniť svoje sociálne povinnosti, ako je náležitá spolupráca s daňovými orgánmi s cieľom zabezpečiť komplexnú výmenu daňových informácií;

W. keďže účinnosť výmeny daňových informácií nezávisí ani tak od kvantity vymieňaných údajov ako od ich kvality; keďže kvalita a úplnosť údajov sú preto kľúčové pre dosiahnutie maximálnych výhod rámca DAC; keďže nedostatok verejne dostupných informácií o kvantitatívnych údajoch o výmene informácií uskutočňovanej v rámci smerníc DAC1 až DAC4 výrazne sťažuje demokratickú kontrolu zo strany národných parlamentov a Európskeho parlamentu;

X. keďže čoraz digitalizovanejšie a globálnejšie hospodárstvo zahŕňa komplexné a náročné rozmery, ako sú digitálne aktíva a kryptoaktíva, a preto je dôležité zintenzívniť spoluprácu medzi vnútroštátnymi daňovými správami v tejto oblasti. keďže na posilnenie boja proti daňovým únikom a na podporu spravodlivého zdaňovania by bolo dôležité jasné vymedzenie kryptoaktív v súlade s prebiehajúcou činnosťou v rámci OECD a Finančnej akčnej skupiny (FATF); keďže šírenie kryptomien je aktuálnou záležitosťou a malo by sa zohľadniť pri každej snahe o zintenzívnenie administratívnej spolupráce na základe zásady subsidiarity a proporcionality;

Y. keďže daňové politiky sú jadrom vnútroštátnej fiškálnej a daňovej suverenity a patria medzi vnútroštátne právomoci; keďže každé zásadné rozhodnutie na európskej úrovni musí byť založené na prísnom dodržiavaní medzištátnej logiky, ktorou sa riadi táto oblasť európskej integrácie; keďže dôležité rozhodnutia o ďalšej integrácii v tejto oblasti musia byť vždy prijímané tak, aby boli dodržané zmluvy, vnútroštátne právomoci a fiškálna a daňová vnútroštátna suverenita; keďže Európsky parlament súhlasí s ambíciou nájsť inovatívne riešenia pre daňové záležitosti, pričom treba mať na pamäti inštitucionálny rámec, ktorý chceme zachovať;

Z. keďže administratívna spolupráca v oblasti daní musí byť nástrojom zintenzívnenia boja proti daňovým podvodom a daňovým únikom jednotlivcov a podnikov, a to prostredníctvom lepších komunikačných kanálov a účinných postupov výmeny informácií;

AA. keďže postupné revízie smernice o administratívnej spolupráci v oblasti daní poukazujú na to, že ide o pretrvávajúci záujem členských štátov a tvorcov európskej politiky, že európske nástroje sa postupne a čoraz viac vyvíjajú podľa logiky užšej spolupráce a že občania si uvedomujú pridanú hodnotu európskych riešení, pokiaľ ide o otázky súvisiace so zdaňovaním, najmä v boji proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, daňovým únikom a daňovým podvodom;

AB. keďže výmena informácií o príjmoch a kapitálových ziskoch jednotlivcov, najmä o nehnuteľnom majetku, je oslabená využívaním schránkových spoločností;

AC. keďže podľa súčasného rámca sa automaticky nevymieňajú informácie o skutočných vlastníkoch podielov v spoločnostiach;

AD. keďže rodinné kancelárie často držia cezhranične veľký objem aktív formou priameho vlastníctva spoločností alebo prostredníctvom investičných subjektov, ktoré majú v úzkej držbe ([14]); keďže takéto finančné inštitúcie môžu čeliť konfliktu záujmov, ktorý prispieva k nespoľahlivému vykazovaniu daňových informácií; keďže nerealizované kapitálové zisky jednotlivcov, ktoré sú držané v zahraničí v nízko zdaňovaných spoločnostiach, nie sú vnútroštátnymi daňovými systémami takmer vôbec pokryté; keďže oba tieto faktory umožňujú majetným fyzickým osobám akumulovať bohatstvo z nízko zdaňovaných príjmov, pričom stredná trieda môže nahromadiť bohatstvo len z plne zdanených príjmov;

([14]) Záverečná správa, Ecorys, „Monitorovanie hodnoty bohatstva jednotlivcov ukrytého v medzinárodných finančných centrách a vplyv nedávnych medzinárodne dohodnutých noriem v oblasti daňovej transparentnosti na boj proti daňovým únikom“.

AE. keďže riadne fungujúci a účinný rámec výmeny informácií môže zmierniť rozpočtový tlak vo všetkých členských štátoch;

Požiadavky na krytie a vykazovanie

1. víta skutočnosť, že inštitúcie EÚ neustále zlepšujú a rozširujú rozsah výmeny informácií s cieľom obmedziť daňové podvody, daňové úniky a vyhýbanie sa daňovým povinnostiam vrátane nedávneho návrhu smernice DAC7, ako aj plánov pre smernicu DAC8; poznamenáva však, že zatiaľ čo sa rozsah rámca DAC neustále rozširuje, príliš málo pozornosti sa venovalo rovnako zlepšeniu kvality a úplnosti údajov;

2. zdôrazňuje, že výmena informácií medzi daňovými správami sa výrazne zlepšila na celosvetovej úrovni, ako aj na úrovni EÚ; pripomína, že smernice DAC2, DAC3, DAC4, DAC6 a DAC7 sú priamo spojené s prácou vykonanou na úrovni OECD; domnieva sa, že opatrenia dohodnuté na celosvetovej úrovni predstavujú pre EÚ minimálnu normu;

3. konštatuje, že je potrebné, aby daňové orgány lepšie vykonávali a uplatňovali pravidlá, aby sa minimalizovalo riziko nepriznania príjmov, a preto vyzýva Komisiu, aby zaručila lepšie presadzovanie pravidiel; konštatuje však, že niektoré druhy príjmov a aktív sú stále vylúčené z rozsahu pôsobnosti smernice, čo predstavuje riziko obchádzania daňových povinností; vyzýva Komisiu, aby posúdila potrebu a najvhodnejší spôsob zahrnutia nasledujúcich informácií o vlastníctve, príjmových položiek a nefinančných aktív do automatickej výmeny informácií, a aby predložila konkrétne návrhy: a) koneční vlastníci nehnuteľného majetku a spoločností; b) kapitálové zisky súvisiace s nehnuteľným majetkom a kapitálové zisky súvisiace s finančnými aktívami vrátane obchodovania s menami, najmä s cieľom nájsť spôsoby, ako by daňové správy mohli byť lepšie informované, aby dokázali identifikovať realizované kapitálové zisky; c) nesprávcovské príjmy z dividend; d) nefinančné aktíva, ako je hotovosť, umelecké diela, zlato alebo iné cennosti držané v slobodných prístavoch, colných skladoch alebo bezpečnostných schránkach; e) vlastníctvo jácht a súkromných lietadiel; a f) účty na väčších platformách umožňujúcich partnerské poskytovanie úverov a hromadné financovanie a podobných platformách;

4. vníma, že účinnosť smernice DAC1 je vážne obmedzená skutočnosťou, že členské štáty sú povinné oznamovať len minimálne dve kategórie príjmov; berie na vedomie nedávnu zmenu, na základe ktorej sú členské štáty povinné vymieňať si všetky dostupné informácie o najmenej štyroch kategóriách príjmov za zdaňovacie obdobia od roku 2024; vyzýva Komisiu, aby po vykonaní posúdenia vplyvu stanovila povinnosť oznamovať všetky kategórie príjmov a aktív, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti; vyzýva členské štáty, aby vytvorili účinné a dostupné registre na účely výmeny informácií; poznamenáva, že toto úsilie bude užitočné aj z hľadiska vnútroštátneho výberu daní;

5. berie na vedomie výzvu spojenú so zberom informácií o elektronických peniazoch a/alebo kryptoaktívach a ťažkosti spojené s ich zahrnutím do automatickej výmeny informácií, keďže sú nezávislé od sprostredkovateľov; žiada vytvorenie komplexného rámca pre zber informácií o elektronických peniazoch a kryptoaktívach;

6. vníma, že vymedzenie pojmu oznamujúce finančné inštitúcie a typov účtov, ktoré sa musia oznamovať, v smernici DAC2 zahŕňa riziko obchádzania a zvýšenú byrokraciu; žiada, aby Komisia posúdila rozšírenie oznamovacej povinnosti na ďalšie relevantné typy finančných inštitúcií, a súčasne zamedzila ďalšej byrokracii, opätovne prehodnotila zaradenie uzavretých investičných subjektov medzi finančné inštitúcie, preskúmala vymedzenie vylúčených účtov a odstránila prahové hodnoty používané na existujúce účty subjektov, a aby prípadne predložila príslušný návrh; pripomína, že so zavedením primeraných systémov IT môžu nulové výnimky a nulové prahové hodnoty prispieť k zníženiu byrokracie; vyzýva Komisiu, aby vo vzťahu k finančným inštitúciám posúdila povinnosť podávať nulové hlásenia, ak nemajú informácie, ktoré by mali oznamovať, a to s cieľom znížiť byrokraciu;

7. konštatuje, že smernica DAC3 obsahuje určité slepé miesta a môže mať nezamýšľané negatívne účinky, ako napríklad nevýmena cezhraničných záväzných stanovísk daňovými správami, ak sú príliš priaznivé, alebo daňové správy sa uchýlia k neformálnym dohodám, aby sa vyhli výmene informácií, ako ukázala prax tieňových daňových rozhodnutí vo forme informačných listov v Luxembursku; odsudzuje preferenčné zaobchádzanie s majetnými fyzickými osobami; žiada preto, aby sa rozsah výmeny informácií podľa smernice DAC3 rozšíril tak, aby zahŕňal neformálne dohody, nie „predbežné“ (napr. dohody po transakcii alebo dohody po predložení výkazov) záväzné stanoviská k stanoveniu metódy ocenenia a cezhraničné záväzné stanoviská, fyzické osoby a záväzné stanoviská, ktoré sú stále platné, ale ktoré boli vydané, zmenené alebo obnovené pred rokom 2012; vyjadruje poľutovanie nad tým, že predchádzajúce výzvy Európskeho parlamentu v tomto smere boli doteraz prehliadané; vyjadruje poľutovanie nad tým, že údaje zadávané podľa smernice DAC3 nie sú kvalitné a daňové správy členských štátov ich ešte vo veľkej miere nepoužívajú ani nevyužívajú; odporúča, aby sa daňovým správam zasielalo osobitné oznámenie, ak má spoločnosť využívajúca záväzné stanovisko v rozsahu pôsobnosti smernice DAC 3 zdaniteľnú prítomnosť;

8. vyjadruje poľutovanie nad tým, že dvojstranné a viacstranné záväzné stanoviská k stanoveniu metódy ocenenia sú vyňaté z výmeny informácií podľa smernice DAC3, ak ich zverejnenie neumožňuje súvisiaca medzinárodná daňová dohoda; vyzýva členské štáty, aby opätovne rokovali o súčasných medzinárodných daňových dohodách a nesúhlasili so žiadnou budúcou medzinárodnou daňovou dohodou, ktorá nedovoľuje zverejňovanie záväzných stanovísk k stanoveniu metódy ocenenia;

9. vyjadruje poľutovanie nad tým, že súhrnné informácie v centrálnom registri cezhraničných záväzných stanovísk a záväzných stanovísk k stanoveniu metódy ocenenia sú často príliš stručné na to, aby ich bolo možné použiť bez vyžiadania dodatočných informácií; vyzýva Komisiu, aby vypracovala usmernenia o tom, aký súhrn by mali daňové správy poskytovať, aby v ňom boli uvedené všetky relevantné priame a nepriame daňové dôsledky, ako sú efektívne sadzby dane;

10. vyjadruje poľutovanie nad praxou tieňových daňových rozhodnutí v Luxembursku, ktoré zistili odhalenia LuxLetters, čo vedie k tomu, že neformálne dohody sa nenahlasujú podľa požiadaviek DAC3; naliehavo vyzýva Komisiu, aby urýchlene posúdila možné porušenie požiadaviek DAC3 Luxemburskom a inými členskými štátmi s podobnými postupmi a aby v prípade potreby začala konanie o porušení povinnosti;

11. víta skutočnosť, že veľký počet krajín vrátane mnohých členských štátov poskytuje anonymizované a agregované informácie vyňaté zo správ podľa jednotlivých krajín, ako sa vyžaduje podľa smernice DAC4 alebo opatrenia č. 13 Akčného plánu na zabránenie narušaniu základu dane a presunu ziskov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že menšina členských štátov neuverejňuje tieto informácie v medzinárodných databázach; vyzýva v tejto súvislosti na harmonizovaný prístup a trvá na tom, aby Komisia zahrnula túto požiadavku do budúcej revízie smernice DAC;

12. odporúča, aby sa vykonala revízia rozsahu informácií poskytovaných nadnárodnými spoločnosťami, ktoré vlastnia niekoľko subjektov v rámci tej istej jurisdikcie, s cieľom zlepšiť kvalitu informácií a zároveň zabrániť nadmerným nákladom na dodržiavanie predpisov;

13. poznamenáva, že konzistentnosť povinných zverejňovateľov podľa smernice DAC6 je negatívne ovplyvnená nejednoznačným výkladom charakteristických znakov zo strany jednotlivých členských štátov; žiada preto väčšiu zrozumiteľnosť, pokiaľ ide o formuláciu testu hlavného účelu pre charakteristické znaky v kategóriách A a B;

14. pripomína, že ustanovenia smernice DAC sa vzťahujú na každý podnik, ktorý má oznamovaciu povinnosť; pripomína však, že nadnárodné podniky a malé a stredné podniky vykazujú značné rozdiely, pokiaľ ide o ich koncepcie dodržiavania súladu s predpismi, a že toto sa musí zohľadniť pri budúcich revíziách smernice DAC; preto chápe, že sa musia znížiť náklady malých a stredných podnikov na dodržiavanie predpisov a administratívne zaťaženie;

15. pripomína, že európske pravidlá o administratívnej spolupráci nenahrádzajú vnútroštátne pravidlá, ale predstavujú skôr minimálne normy pre výmenu informácií a vzájomnú spoluprácu;

16. uznáva, že v záujme skvalitnenia cieľov smernice DAC sa bude musieť klásť dôraz na odstránenie existujúcich nedostatkov vo vykonávaní a monitorovaní, a nie na vytváranie nových legislatívnych pravidiel;

Povinnosti hĺbkového preverovania a skutočné vlastníctvo

17. konštatuje, že vymieňané informácie majú veľký objem, ale obmedzenú kvalitu; víta odporúčanie Európskeho dvora audítorov; konštatuje, že spoločné účty spôsobujú finančným inštitúciám určité ťažkosti; je znepokojený tým, že nepresné alebo neaktuálne informácie o daňovej rezidencii, ktoré majú finančné inštitúcie, a zneužívanie prostredníctvom viacerých rezidencií môžu spôsobiť, že výmena informácií nenastane v prípadoch, v ktorých by sa vyžadovala; vyjadruje poľutovanie nad využívaním zlatých víz a pasov s cieľom obchádzať povinnosť výmeny informácií a opakovane vyzýva na postupné ukončenie všetkých takýchto súčasných režimov; vyzýva Komisiu, aby rozšírila konania o nesplnení povinnosti na všetky členské štáty, ktoré ponúkajú zlaté víza; požaduje prísnejšie postupy presadzovania na úrovni členských štátov a vytvorenie vnútroštátnych systémov sankcií za nesprávne alebo neúplné oznamovanie s efektívnym odradzujúcim účinkom; vyzýva Komisiu, aby zahrnula návštevy na mieste v členských štátoch a posúdila účinnosť ich systémov monitorovania; vyzýva členské štáty, aby zaviedli systém kontrol kvality a úplnosti údajov poskytovaných podľa smernice DAC, pravidelné poskytovanie spätnej väzby o prijatých informáciách a správach o užitočnosti intervencií Komisii s cieľom zlepšiť rozhodovací proces v budúcnosti, ako aj postupy auditu subjektov s oznamovacou povinnosťou, pokiaľ ide o kvalitu a úplnosť zasielaných údajov; uznáva, že informácie, ktoré si členské štáty vymieňajú na základe smernice DAC, ako aj súvisiace systémy sú dôverné;

18. poukazuje na to, že nie sú predpísané žiadne sankcie pre finančné inštitúcie, ktoré buď neoznamujú, alebo oznamujú informácie nepravdivým alebo nesprávnym spôsobom, a že opatrenia sa v jednotlivých členských štátoch výrazne líšia; pripomína, že podľa článku 25a smernice DAC2 by mali členské štáty zaviesť účinné, primerané a odrádzajúce sankcie voči oznamujúcim subjektom; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia neposudzuje výšku ani odradzujúci účinok sankcií v jednotlivých členských štátoch a že neposkytla v tejto súvislosti žiadne referenčné hodnoty na porovnanie alebo usmernenie; požaduje harmonizovanejšie a účinnejšie sankcie za nedodržiavanie predpisov, ktoré by mali odrádzajúci účinok;

19. odporúča zahrnúť označenie, ktoré by uvádzalo spoločné vlastníctvo rôznych majiteľov účtov, aby sa predišlo dvojitému oznamovaniu a zjednodušilo sa presné zistenie zostatkov na účtoch; okrem toho navrhuje, aby subjekty mohli zaznamenať vlastnícky podiel každého majiteľa účtu a označiť prípady, keď ide o účet držaní vlastníkmi z rôznych jurisdikcií;

20. konštatuje, že smernica DAC5 stanovila prístup daňových orgánov k informáciám o skutočnom vlastníctve zhromaždených podľa pravidiel boja proti praniu špinavých peňazí; konštatuje, že piata smernica o boji proti praniu špinavých peňazí rozšírila priestor pre interakciu medzi AML a smernicou DAC a že túto piatu smernicu mali členské štáty transponovať do 10. januára 2020; ďalej konštatuje, že účinnosť smernice DAC sa preto vo veľkej miere opiera o smernice o boji proti praniu špinavých peňazí zavedené na úrovni členských štátov; konštatuje, že účinnosť smernice DAC je oslabená nesprávnym vykonávaním týchto smerníc, nedostatočne účinným presadzovaním a pretrvávajúcimi nedostatkami rámca pre boj proti praniu špinavých peňazí, ako je i) skutočnosť, že skutočné vlastníctvo sa neurčuje pre individuálne účty vedené aktívnymi nefinančnými subjektmi, ii) nedostatok informácií o skutočnom vlastníctve nehnuteľností a zmlúv o životnom poistení, iii) nedostatok vzájomne prepojených vnútroštátnych registrov, najmä registrov nehnuteľností s registrami skutočných vlastníkov, a iv) chýbajúce spoločné vymedzenie skutočného vlastníctva, hĺbkového preverovania a daňových trestných činov;

21. vyjadruje poľutovanie nad súčasným stavom transpozície štvrtej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí v jednotlivých členských štátoch ([15]), pričom Komisia začala v decembri 2020 postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti ôsmim členským štátom a vo februári 2021 proti trom členským štátom ([16]), a poznamenáva, že lehota na transpozíciu týchto ustanovení bola 27. júna 2017; ďalej vyjadruje poľutovanie nad tým, že v súvislosti s piatou smernicou o boji proti praniu špinavých peňazí ([17]), ktorej lehota na transpozíciu bola 10. januára 2020, boli začaté postupy v prípade nesplnenia povinností proti 16 členským štátom ([18]);

22. so znepokojením konštatuje, že v najnovšom posúdení opatrení krajín v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí, ktoré uskutočnila FATF, 18 členských štátov zahrnutých do tohto posúdenia ([19]) nedosiahlo dobré výsledky vo všetkých kľúčových ukazovateľoch účinnosti a napríklad pri hodnotení primeraného uplatňovania opatrení v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí bola úroveň účinnosti vo väčšine posudzovaných členských štátov hodnotená ako „stredná“ alebo „nízka“, pričom len v prípade Španielska bola úroveň účinnosti hodnotená ako „zásadná“ a žiadny členský štát nedosiahol „vysokú“ úroveň účinnosti1 ([20]);

23. pozoruje, že na utajenie konečných užívateľov výhod sa používajú čoraz zložitejšie štruktúry, a preto maria účinné vykonávanie pravidiel boja proti praniu špinavých peňazí; okrem toho pozoruje nedostatky, ktoré odhalila iniciatíva OpenLux; domnieva sa, že na účely oznamovania skutočných vlastníkov by nemala byť stanovená žiadna prahová hodnota; pripomína svoj názor, že na skutočné vlastníctvo trustov by sa mala vzťahovať rovnaká úroveň transparentnosti ako na spoločnosti podľa piatej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí, pričom by sa mali zabezpečiť primerané záruky;

([15]) K 25. novembru 2020. Pozri webové sídlo Európskej komisie k štvrtej smernici o boji proti praniu špinavých peňazí – stav transpozície na adrese: https://ec.europa.eu/info/publications/anti-money-laundering-directive-4-transposition-status_sk

([16]) Informácie k 22. decembru 2020: Česko, Dánsko, Estónsko, Írsko, Luxembursko, Rumunsko, Slovensko a Taliansko (pozri webové sídlo Komisie na adrese: https://ec.europa.eu/info/strategy/decision-making-process_sk). Vo februári 2021 boli začaté tri ďalšie postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti Nemecku, Portugalsku a Rumunsku https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/inf_21_441.

([17]) K 25. novembru 2020. Pozri webové sídlo Európskej komisie k piatej smernici o boji proti praniu špinavých peňazí – stav transpozície na adrese: https://ec.europa.eu/info/publications/anti-money-laundering-directive-5-transposition-status_sk

([18]) Informácie k 22. decembru 2020: Belgicko, Cyprus, Česko, Estónsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Luxembursko, Maďarsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko a Taliansko. Pozri webové sídlo Európskej komisie: https://ec.europa.eu/info/strategy/decision-making-process_sk

([19]) Belgicko, Cyprus, Česko, Dánsko, Fínsko, Grécko, Írsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko a Taliansko.

([20]) Finančná akčná skupina, 4. kolo hodnotení, november 2020, Belgicko, Cyprus, Česko, Dánsko, Fínsko, Grécko, Írsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko a Taliansko.

24. vyzýva Európsku komisiu, aby včas predložila hodnotenie interakcie medzi AML a DAC;

Právne a praktické výzvy

25. konštatuje, že Komisia monitoruje transpozíciu právnych predpisov DAC v členských štátoch; poukazuje však na to, že doteraz neprijala priame a účinné opatrenia na riešenie nedostatočnej kvality údajov, ktoré si členské štáty zasielajú, ani nevykonala návštevy členských štátov a ani nezabezpečila účinnosť sankcií uložených členskými štátmi za porušenie ustanovení smernice DAC o oznamovaní; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila svoju činnosť v tejto súvislosti a prijala priame a účinné opatrenia na riešenie nedostatočnej kvality údajov, ktoré si členské štáty zasielajú, ďalej rozvíjala svoje usmernenia pre členské štáty k vykonávaniu právnych predpisov DAC, uskutočňovaniu analýzy rizika a používaniu prijatých daňových informácií a aby začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti, okrem iného s využitím preskúmaní globálneho fóra ([21]) a finančnej akčnej skupiny; vyzýva Európsku komisiu, aby pri nadchádzajúcich preskúmaniach rámca DAC považovala otázku zlepšenia kvality údajov za prioritu;

26. so znepokojením konštatuje, že v hodnotení Komisie za rok 2019 sa zdôraznilo, že členské štáty často nejdú nad rámec minimálnych požiadaviek smernice DAC v oblasti výmeny informácií, čo prispelo ku škandálu daňových podvodov cum-ex/cum-cum; konštatuje najmä, že členské štáty dostatočne nespolupracovali prostredníctvom príslušných mechanizmov, ako je spontánna výmena, s cieľom upozorniť na takéto schémy ostatné dotknuté členské štáty; ďalej konštatuje, že len malá časť členských štátov má úplné informácie zo všetkých šiestich dostupných kategórií príjmov a kapitálu podľa smernice DAC1; zdôrazňuje potrebu účinnejšej, úplnejšej a častejšej výmeny informácií;

27. so znepokojením konštatuje, že globálne fórum nedávno posúdilo právne vykonávanie spoločného štandardu oznamovania (CRS) ([22]), v EÚ označovaného ako DAC2, a berie na vedomie skutočnosť, že podľa partnerského hodnotenia globálneho fóra nie všetky členské štáty sú s ním plne v súlade; vyzýva Komisiu, aby členské štáty dôsledne monitorovala a začala postup v prípade nesplnenia povinnosti, kým všetky členské štáty nedosiahnu plný súlad; so záujmom očakáva partnerské hodnotenie praktického presadzovania spoločného štandardu oznamovania, ktoré vykoná globálne fórum, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa na tento proces dôkladne pripravili;

28. vyjadruje poľutovanie nad tým, že členské štáty len zriedka prepájajú informácie, ktoré zasielajú, s DIČ vydaným krajinou pobytu daňovníka; konštatuje, že zrejme len Litva a Írsko zadávajú DIČ, ako ho uznáva prijímajúca krajina ([23]); ďalej konštatuje, že zdieľanie platných daňových identifikačných čísel (DIČ) má zásadný význam pre efektívne procesy výmeny informácií; konštatuje, že DIČ korporácií by mali byť tiež predmetom oznamovania, aby sa ďalej zjednodušilo priradzovanie informácií relevantných na daňové účely; pripomína, že každé opatrenie na zjednodušenie identifikácie daňovníkov musí dodržiavať základné práva, najmä právo na súkromie a právo na ochranu údajov;

29. víta požiadavku smernice DAC7 na zahrnutie DIČ členského štátu pobytu v rámci DAC1 and DAC2 s cieľom zlepšiť priraďovanie údajov a identifikáciu v členských štátoch, keďže náležitá identifikácia daňovníkov má zásadný význam pre účinnú výmenu informácií medzi daňovými správami; je znepokojený tým, že veľké množstvo informácií nie je priradených k príslušným daňovníkom a dostatočne sa nevyužíva, čo vedie k daňovým výpadkom;

30. vyzýva Komisiu, aby v úzkej spolupráci s členskými štátmi vytvorila nástroj na overovanie DIČ; poznamenáva, že tento nástroj na overovanie by výrazne zvýšil účinnosť oznamovania zo strany finančných inštitúcií, a znížil tak náklady týchto inštitúcií na dodržiavanie predpisov; vyzýva Komisiu, aby po riadnej analýze a posúdení vplyvu opätovne preskúmala možnosť zavedenia európskeho DIČ; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili systematickejšiu analýzu nezosúladených údajov podľa smerníc DAC1 a DAC2 a aby zaviedli postupy na systematickú analýzu rizík prijatých informácií;

31. berie na vedomie skutočnosť, že informácie vymieňané na požiadanie sú často neúplné a vyžadujú ďalšie objasnenia; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v rámci výmeny informácií na požiadanie trvá orgánom od doručenia žiadosti poskytnutie informácií často až šesť mesiacov alebo viac; s poľutovaním konštatuje, že pre následné výmeny informácií

([21]) Globálne fórum o transparentnosti a výmene informácií na daňové účely.
([22]) https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/175eeff4-en.pdf?expires=1614245801&id=id&accname=ocid194994&checksum=C36736F5E5628939095D507381D7D7C5
([23]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/ etudes/STUD/2021/662603/EPRS_STU(2021)662603_EN.pdf

neexistujú žiadne časové lehoty, čo vytvára priestor pre ďalšie možné oneskorenie; vyzýva Komisiu, aby toto ustanovenie, a to aj pokiaľ ide o následné žiadosti, revidovala tak, aby lehota nebola dlhšia než tri mesiace; navrhuje, aby bol Komisii udelený mandát na systematické posudzovanie miery spolupráce tretích krajín; vyzýva Komisiu, aby posúdila náznaky, že výmena informácii na požiadanie s niekoľkými tretími krajinami vrátane Švajčiarska je neuspokojivá;

32. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v partnerskom hodnotení, ktoré vykonalo globálne fórum v oblasti výmeny informácií na požiadanie, jeden členský štát, Malta, získal celkové hodnotenie „čiastočne vyhovujúce“, čo znamená, že štandard výmeny informácií na požiadanie je uplatňovaný len čiastočne, čo vedie k významným praktickým účinkom ([24]); poznamenáva, že 19 členských štátov v plnej miere nespĺňa požiadavky v oblasti „informácie o vlastníctve a totožnosti“ ([25]); poznamenáva, že šesť členských štátov v plnej miere nespĺňa požiadavky v oblasti „účtovné informácie“ ([26]); poznamenáva, že päť členských štátov v plnej miere nespĺňa požiadavky v oblasti „bankové informácie“ ([27]); poznamenáva, že sedem členských štátov v plnej miere nespĺňa požiadavky v oblasti „prístup k informáciám“ ([28]); poznamenáva, že tri členské štáty v plnej miere nespĺňajú požiadavky v oblasti „práva a záruky“ ([29]); poznamenáva, že päť členských štátov v plnej miere nespĺňa požiadavky v oblasti „mechanizmy pre výmenu informácií“ ([30]); poznamenáva, že tri členské štáty v plnej miere nespĺňajú požiadavky v oblasti „dôvernosť“ ([31]); poznamenáva, že tri členské štáty v plnej miere nespĺňajú požiadavky v oblasti „práva a záruky“ ([32]); poznamenáva, že deväť členských štátov v plnej miere nespĺňa požiadavky v oblasti „kvalita a včasnosť odpovede“ ([33]); konštatuje, že celkovo len u ôsmich členských štátov neboli zistené žiadne významné nedostatky ([34]); vyjadruje poľutovanie nad tým, že významné nedostatky boli zistené v 18 členských štátoch ([35]); vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že niektoré členské štáty dosahujú nízke hodnotené v konkrétnych oblastiach, ako sú informácie o vlastníctve a totožnosti; vyzýva členské štáty, aby pri najbližšom partnerskom hodnotení dosiahli hodnotenie, ktoré bude v súlade s požiadavkami; konštatuje, že nedostatočné hodnotenie členských štátov vážne oslabuje dôveryhodnosť EÚ v boji proti daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam v medzinárodnom meradle; očakáva, že Komisia bezodkladne zavedie všetky právne a iné nástroje s cieľom zabezpečiť správne vykonávanie právnych predpisov; vyzýva Komisiu, aby začala postup v prípade nesplnenia povinnosti, kým nebudú požiadavky plne dodržiavať všetky členské štáty; vyzýva preto členské štáty, aby sa v plnej miere zaviazali k plneniu cieľov smernice DAC a používaniu najlepších postupov v oblasti výmeny informácií;

33. víta návrh Komisie v DAC7 na objasnenie normy „predvídateľnej relevantnosti“, ktorú treba uplatňovať v súvislosti s výmenou informácií na požiadanie, a vyzýva Komisiu, aby vypracovala usmernenia na zabezpečenie štandardizovaného prístupu a účinnejšieho využívania ustanovení o výmene informácií na požiadanie;

34. víta, že Komisia dala členským štátom k dispozícii rôzne nástroje pre rozvoj výmeny informácií a najlepších postupov, ako aj IT podporu, najmä prostredníctvom programu Fiscalis 2020; zdôrazňuje, že je potrebné ďalej podporiť výmenu najlepších postupov a vytvoriť usmernenie k používaniu informácií, najmä pokiaľ ide o smernice DAC3 a DAC4;

35. konštatuje, že použitie informácií podľa smernice DAC na nedaňové účely si vyžaduje predchádzajúce povolenie členského štátu, ktorý informácie zasiela, ktoré nie je vždy udelené, hoci by tieto informácie mohli byť užitočné pre zvýšenie efektívnosti trestného a iného vyšetrovania a hoci sú žiadosti zvyčajne opodstatnené; trvá na tom, že používanie informácií vymieňaných v rámci smernice DAC by malo byť vždy povolené na iné ako daňové účely, ak to na účely presadzovania práva umožňujú právne predpisy členského štátu, ktorý informácie prijíma; v tejto súvislosti naliehavo vyzýva členské štáty, aby sa plne zaviazali k vysokej úrovni dodržiavania základných práv občanov ako daňovníkov;

([24]) https://www.oecd-ilibrary.org/taxation/global-forum-on-transparency-and-exchange-of-information-for-tax-purposes-malta-2020-second-round_d92a4f90-en

([25]) Estónsko, Rakúsko, Maďarsko, Belgicko, Luxembursko, Bulharsko, Chorvátsko, Holandsko, Cyprus, Poľsko, Česko, Portugalsko, Dánsko, Rumunsko, Slovensko, Grécko, Nemecko, Malta a Španielsko. Zdroj: poznámky pod čiarou 25-34: https://www.oecd-ilibrary.org/taxation/global-forum-on-transparency-and-exchange-of-information-for-tax-purposes-peer-reviews_2219469x?_ga=2.61374444.131706240.1621422687-1265388792.1602508229

([26]) Chorvátsko, Cyprus, Grécko, Slovensko, Španielsko a Malta.

([27]) Maďarsko, Malta, Holandsko, Dánsko a Slovensko.

([28]) Rakúsko, Maďarsko, Belgicko, Lotyšsko, Česko, Portugalsko a Slovensko.

([29]) Maďarsko, Belgicko a Luxembursko.

([30]) Rakúsko, Lotyšsko, Cyprus, Česko a Portugalsko.

([31]) Belgicko, Lotyšsko a Maďarsko.

([32]) Maďarsko, Lotyšsko a Česko.

([33]) Taliansko, Malta, Francúzsko, Luxembursko, Bulharsko; Portugalsko, Rumunsko, Grécko a Nemecko.

([34]) Estónsko, Taliansko, Fínsko, Litva, Francúzsko, Slovinsko, Švédsko a Írsko.

([35]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662603/EPRS_STU(2021)662603_EN.pdf

36. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Rada oslabila zmeny, ktoré navrhla Komisia v súvislosti s DA7, a to najmä pokiaľ ide o spoločné audity a skupinové žiadosti; vyzýva Radu, aby svoju súčasnú pozíciu prehodnotila a prijala zmeny, ako ich navrhla Komisia; konštatuje, že počet skupinových žiadostí je veľmi obmedzený, keďže len piatim členským štátom bola v roku 2017 zaslaná jedna alebo viac skupinových žiadostí; vyzýva Komisiu, aby pripravila štandardný formulár pre skupinovú žiadosť a zahrnula ho do príslušného vykonávacieho nariadenia ([36]); pripomína, že aby táto príležitosť, ako aj simultánne kontroly prinášali výsledky, zamestnanci daňových orgánov potrebujú absolvovať základné školenie v oblasti medzinárodných daňových právnych predpisov, cudzích jazykov, špecializácie a interpersonálnych zručností;

37. uznáva pridanú hodnotu spoločnej výmeny najlepších postupov a trvalej podpory Komisie na posilnenie postavenia vnútroštátnych daňových správ; v tejto súvislosti zdôrazňuje osobitnú úlohu programu Fiscalis 2020; pripomína však, že vnútroštátne daňové správy potrebujú výrazne posilniť svoje ľudské, finančné a infraštruktúrne zdroje; preto vyzýva členské štáty, aby sa zaviazali k dostatočným investíciám do vnútroštátnych daňových správ; so záujmom očakáva zistenia novej projektovej skupiny Fiscalis o využívaní pokročilých analytických nástrojov na meranie kvality údajov v spoločnom rámci;

38. berie na vedomie zistenia Európskeho dvora audítorov ([37]), že je možné urobiť viac, pokiaľ ide o monitorovanie, zabezpečenie kvality údajov a používanie prijatých informácií s cieľom zefektívniť výmenu daňových informácií; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pri ďalšej práci na rámci DAC zohľadnili zistenia Európskeho dvora audítorov;

Prístup k údajom a monitorovanie

39. s veľkým znepokojením berie na vedomie, že nie je dostatok dôkazov na posúdenie kvality oznamovania podľa ustanovení smerníc DAC1 a DAC2, keďže len málo členských štátov systematicky uskutočňuje kontrolu kvality údajov, ktoré sú predmetom výmeny podľa smerníc DAC1 a DAC2; s veľkým znepokojením berie na vedomie, že informácie sú nedostatočne oznamované, a informácie, ktoré sú oznamované, sa nepoužívajú dostatočne; ďalej konštatuje, že účinnosť systému sa monitoruje v malej miere; vyjadruje poľutovanie nad tým, že údaje o výmene informácií podľa ustanovení smernice DAC, ktoré sú verejne dostupné, nepostačujú na primerané posúdenie vývoja výmeny informácií a ich účinnosti;

40. konštatuje, že neexistuje spoločný rámec EÚ pre monitorovanie výkonnosti a výsledkov systému, čo zvyšuje riziko neúplnosti alebo nepresnosti oznamovaných údajov; okrem toho konštatuje, že len málo členských štátov vytvorilo a uplatňuje postupy kontroly informácií, ktoré finančné inštitúcie predkladajú podľa smernice DAC2;

41. vyjadruje poľutovanie nad tým, že podľa Dvora audítorov Komisia aktívne nemonitoruje vykonávanie tohto právneho predpisu, neposkytuje dostatočné usmernenie ani nemeria výsledky a vplyv systému; vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že len jeden z piatich členských štátov, ktorých skúmal Dvor audítorov, vykonával kontroly kvality údajov, a to len formou manuálnych kontrol obmedzenej vzorky údajov, pričom nebol zavedený žiadny systematický proces;

42. poukazuje na to, že miery priradenia ukazujú, že veľké množstvo informácii sa nepoužíva, keďže tieto informácie nie sú priradené k príslušným daňovníkom, a že členské štáty nevykonávajú ďalšie kontroly nepriradených údajov; žiada Komisiu a členské štáty, aby vytvorili spoločný rámec na meranie vplyvu a nákladov a prínosov smernice DAC a aby v plnej miere umožnili kontrolu a vysledovateľnosť výmeny informácií podľa smernice DAC od ich pôvodu až po použitie údajov, a to zahrnutím identifikátora pôvodu do každého súboru údajov; vyzýva Komisiu, aby uverejňovala ročný súhrn informácií, ktoré dostali členské štáty, pričom zohľadní práva daňovníkov a dôvernosť informácií; poukazuje však na to, že táto správa musí obsahovať súhrnné a podrobné údaje, ktoré Európskemu parlamentu umožnia vykonávať náležitú demokratickú kontrolu; konštatuje, že informácie poskytnuté Komisii by nemali byť považované za prísne dôverné, ak ich nie je možné priradiť k jednotlivým daňovníkom; znovu opakuje, že Komisia by mala byť oprávnená vypracovávať a uverejňovať správy a dokumenty, v ktorých použije vymieňané informácie v anonymizovanej podobe, aby bolo

([36]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2378 z 15. decembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení smernice Rady 2011/16/EÚ o administratívnej spolupráci v oblasti daní a zrušuje vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 1156/2012 (Ú. v. EÚ L 332, 18.12.2015, s. 19).

([37]) https://www.eca.europa.eu/sk/Pages/DocItem.aspx?did=57680

zohľadnené právo daňovníkov na zachovanie dôvernosti, a v súlade s nariadením (ES) č. 1049/2001 ([38]) o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie;

43. vyzýva Komisiu, aby každoročne uverejňovala anonymizované a súhrnné štatistiky o správach podľa jednotlivých krajín za všetky členské štáty; vyzýva členské štáty, aby oznámili prijaté správy podľa jednotlivých krajín príslušným útvarom Komisie;

44. zdôrazňuje, že hodnotenie, ktoré Komisia vykonala v roku 2019, poukázalo na potrebu neustáleho monitorovania účinnosti rámca DAC; vyzýva členské štáty, aby Komisii každoročne oznamovali štatistiky, zisky z daňových príjmov a všetky ostatné relevantné informácie, ktoré sú potrebné na riadne posúdenie účinnosti všetkých výmen; požaduje, aby sa v prípade výmeny informácií na požiadanie poskytnuté informácie rozčleňovali podľa jednotlivých krajín pri súčasnom dodržiavaní pravidiel ochrany údajov; vyzýva Komisiu, aby naďalej náležite monitorovala a hodnotila účinnosť výmeny informácií, a preto žiada, aby sa do januára 2023 uskutočnilo nové komplexné hodnotenie;

45. zdôrazňuje, že daňové správy by mali v plnej miere využiť digitálnu transformáciu a jej potenciál na efektívnejšie prideľovanie informácií a zníženie nákladov na dodržiavanie predpisov a zbytočnej byrokracie; zdôrazňuje, že na tento účel je potrebné primerane zvýšiť finančné, ľudské a IT zdroje daňových správ;

Konzistentnosť s inými ustanoveniami

46. uznáva, že ustanovenia smernice DAC sú vo veľkej miere v súlade so spoločným štandardom oznamovania OECD a že sa v podstatnej miere prekrývajú so zákonom USA o dodržiavaní daňových predpisov v prípade zahraničných účtov (FATCA), ale zároveň obsahujú významné rozdiely;

47. vyjadruje poľutovanie nad chýbajúcou reciprocitou v rámci zákona FATCA; konštatuje, že Spojené štáty v čoraz väčšej miere umožňujú osobám, ktoré nie sú občanmi USA, využívať finančné tajomstvo; konštatuje, že existujú dve hlavné medzery: vymieňajú sa len informácie o aktívach USA bez informácií o skutočnom vlastníctve; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby začali nové rokovania so Spojenými štátmi v rámci OECD s cieľom dosiahnuť úplnú reciprocitu v rámci spoločne dohodnutého a posilneného rámca CRS; zdôrazňuje, že by to viedlo k významnému pokroku a nižším nákladom finančných inštitúcií na dodržiavanie predpisov, ako aj k významnému zníženiu byrokratickej záťaže; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby začali rokovania o zmluve OSN o daniach;

48. vyjadruje poľutovanie nad vedľajšími účinkami, ktoré má zákon FATCA naďalej na tzv. náhodných Američanov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že na európskej úrovni sa doteraz nedosiahlo žiadne trvalé riešenie;

49. berie na vedomie možné trecie plochy medzi rámcom DAC a nariadeniami (EÚ) 2016/679 ([39]) a (EÚ) 2018/1725 ([40]); zdôrazňuje, že jediným cieľom spracovania údajov podľa ustanovení smernice DAC je slúžiť všeobecnému verejnému záujmu v daňovej oblasti v členských štátoch, konkrétne je to obmedzenie daňových podvodov, vyhýbania sa daňovým povinnostiam a daňovým únikom, zabezpečenie daňových príjmov a podpora spravodlivého zdanenia;

50. podporuje výzvu Rady, aby Komisia uskutočnila analýzu rozsahu, v akom by bolo možné ďalej zosúladiť rozsah nástrojov dostupných pre daňové orgány podľa smernice Rady 2011/16/EÚ s osobitnými ustanoveniami nariadenia Rady (EÚ) č. 904/2010 ([41]);

([38]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. EÚ L 145, 31.5.2001, s. 43).

([39]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

([40]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

([41]) Nariadenie Rady (EÚ) č. 904/2010 zo 7. októbra 2010 o administratívnej spolupráci a boji proti podvodom v oblasti dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 268, 12.10.2010, s. 1).

Štvrtok 16. septembra 2021

51. víta dohody podobné smernici 2014/107/EÚ o automatickej výmene informácií o finančných účtoch s tretími krajinami, ako je Andorra, Lichtenštajnsko, Monako, San Maríno a Švajčiarsko; žiada hodnotenie vykonávania takejto dohody, a požaduje preto hodnotenie s ohľadom na súčasnú dohodu o spoločnom štandarde oznamovania. ďalej vyzýva na uzatvorenie podobných dohôd pre smernice DAC 3, 5, 6 a 7;

Závery

52. naliehavo vyzýva Komisiu, aby čo najskôr predložila komplexnú revíziu rámca DAC na základe návrhov Európskeho parlamentu a širokej verejnej konzultácie; dôrazne vyzýva Komisiu a Radu, aby si v tejto veci vymieňali názory s Európskym parlamentom; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Rada opakovanie prijala rozhodnutia, ktoré oslabujú návrhy Komisie na posilnenie rámca DAC;

53. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že všetky členské štáty s výnimkou Fínska a Švédska odmietli udeliť Európskemu parlamentu prístup k príslušným údajom na posúdenie vykonávania ustanovení smernice DAC; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia neposkytla Európskemu parlamentu prístup k príslušným údajom, ktoré má k dispozícii; domnieva sa, že Európskemu parlamentu sa týmto v skutočnosti bráni vo výkone jeho funkcie politickej kontroly nad Komisiou podľa článku 14 a článku 17 ods. 8 ZEÚ; konštatuje, že táto správa o vykonávaní preto vykazuje významné nedostatky; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby prestali odmietať zdieľanie príslušných dokumentov v súlade s nariadením (ES) č. 1049/2001, ktoré sa uplatňuje priamo, a aby dodržiavali zásadu lojálnej spolupráce podľa článku 13 ods. 2 ZEÚ; vyzýva Európsky parlament, aby využil všetky právne prostriedky, ktoré má k dispozícii, aby dostal všetky dokumenty potrebné na úplné posúdenie vykonávania smernice DAC;

54. chápe, že smernica DAC predstavuje, keďže sa týka daňových záležitostí, medzivládny rozmer európskej integrácie; pripomína však, že daňové politiky sú štrukturálne pre plnenie strategických cieľov EÚ, najmä v súvislosti s bojom proti praniu špinavých peňazí, financovaním terorizmu, bojom proti daňovým podvodom a únikom atď.; vyjadruje poľutovanie nad pozíciou Rady v súvislosti s následnými revíziami smernice DAC, keď opakovane zmierňuje návrhy Komisie a nezohľadňuje pozíciu Európskeho parlamentu; vyzýva Radu, aby prehodnotila svoj postoj k Európskemu parlamentu, pokiaľ ide o daňové záležitosti, konkrétne revízie smernice DAC; naliehavo vyzýva Radu, aby poskytla prístup k príslušným informáciám o vykonávaní smernice DAC s cieľom zabezpečiť náležitú demokratickú kontrolu Európskym parlamentom;

55. je si vedomý toho, že smernica DAC má dvojitý účinok: odhaľovanie podvodov prostredníctvom výmeny informácií a odrádzanie od podvodov zvýšením pravdepodobnosti, že ich páchatelia budú odhalení a potrestaní; uznáva, že je náročnejšie kvantifikovať takýto odrádzajúci účinok, ale vyzýva Komisiu, aby ďalej zvážila tento aspekt smernice DAC pri jej ďalších hodnoteniach;

o

o o

56. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.